

דגביר) לָבֵא אלא אי אפשר לעשות כן כי ההיתר לשתות יין בערב פסח [צה] הוא דוקא אם הוא שותה הרבה שהוא גורר את הלב ומעורר את תאות האכילה וזה היפך הסעודה שצריך לשתות קצת בכדי לסעוד את הלב. אַבְל מִיּוֹמֵי אֲשֶׁת־דִּלְנָא דְלֵא בְטִילְנָא סְעוּדָתָא דְשַׁבַּת, אַפִּילוּ אִינוּן יוֹמֵי, דְאֲשֶׁת־כַּח בִּיָּה אבּל אומר רשב"י שמימי השתדלתי ולא בטלתי את הסעודה שלישית בשבת [צו] ואפילו בימים שנמצא בהם פטור כגון ערב פסח שחל להיות בשבת. בְּהַאי יוֹמָא חֲקַל דְתַפּוּחִין קְדִישִׁין אַתְּבְּרֵךְ, וּמַתְּבְּרֵךְ עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, וְהַאי יוֹמָא קְשׁוּרָא הוּא דְאוּרֵי־תָא כי ביום השבת המלכות הנקראת חקל תפוחין קדישין מתברכת מהז"א ואז מתברכים העליונים והתחתונים והיום הזה הוא הקשר של התורה כי אז נקשרת המלכות הנקראת תורה שבעל פה עם ז"א הנקרא תורה שבכתב ומכיון שהתורה נקשרת בשבת אפשר לקיים את הסעודה ע"י העסק בסודות התורה (רמ"ק).

אור הרשב"י

דהא מן יומאי לא בטילנא אלין ג' סעודתי ובגנייהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתא ואפילו ביומי אחרני לא אצטריכנא כ"ש בשבתא דמאן דזכי בהו זכי למהימנותא שלימתא.

[צה] כדאיתא בברכות דף לה עמוד ב' וחמרא מי סעיד? והא רבא הוה שתי חמרא כל מעלי יומא דפסחא כי היכי דנגרריה ללביה וניכול מצה טפיל - טובא גריר, פורתא סעיד.

[צו] כמו שהעיד על עצמו בסוף האדרה זוטא אמר רבי שמעון אסהדנא עלי לכל אלין דהכא

הלימוד היומי

רשב"י היה עוסק במעשה מרכבה כשהיה צריך לבטל סעודת שבת

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הֵכִי הָוּה עֶבֶיד רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּזִמְנָא דְאַסְתִּילֵק סְעוּדָתָא דְשַׁבָּתָא, מְסַדֵּר פְּתוּרִיהּ וְאַשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה אמר רבי אבא שכך היה עושה רשב"י בזמן שהיה צריך לבטל את סעודת השבת מלפני יו"ט שהוא היה מסדר את שולחנו ועוסק עליו במעשה מרכבה שהוא סוד ייחוד שם הוי"ה ואדנו"ת בשילוב יאהדונה"י שכן ד' פנים של מלאכי מרכבה הם הוי"ה וד' פנים הם שם אדנ"י והיא עולה במקום סעודת שבת מאחר שענין סעודת שבת היא לייחד זו"ן שהם הוי"ה אדנ"י (רמ"ק), **וְהָוּה אָמַר הָא סְעוּדָתָא דְמִלְכָא דִּי יִתִּי לְמִיכַל גַּבְאִי** והיה אומר רשב"י זוהי סעודת המלך שיבוא לאכול אצלי ע"י העסק בנסתרות התורה. **בְּגִינֵי כֵן, שַׁבָּת, אֲשַׁתְּכַח בְּכֻלָּא עֲדִיף מִכָּל זְמַנִּין וְחַזִּין, וְאַקְרִי קֹדֶשׁ וְלֹא מְקַרָא קֹדֶשׁ** ומשום כך השבת עדיפה על כל המועדים והחגים בין בעונג ובין בכבוד ובין בחומר עונש מלאכתה ולכן השבת נקראת קודש ממש כמו החכמה ולא כמו המועדים הנקראים מקראי קודש שהם רק מוזמנים אל הקודש בדרך הזמנה וארעי (רמ"ק).

רבי יהודה סובר שר"ה וכיפור נקראים מקראי קודש

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּלָהוּ מוֹעֲדִים מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ קְרִינָן בְּהוֹ אומר רבי יהודה וחולק על רשב"י שאמר שרק פסח שבועות סוכות

נקראים מקראי קודש וסובר שכל המועדים ואפילו ר"ה וכיפור אנו קוראים אותם מקראי

הלימוד היומי

קודש (רמ"ק). **אָבֵל נִפְקֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיִּזְמַא דְּכַפּוּרָא דְּלָא אֲשַׁתְּבַח בְּהוּ חֲדוּתָא, דְּהָא אֵינּוּן דִּינָא הוּוּ אַבֵּל יוֹצֵאִים מֵהַלָּל ר"ה וְכִיפּוּר שְׁלֵא נִמְצָא בְּהֵם הַשְּׂמֵחָה כְּשֵׁאר הַמוֹעֲדִים בְּגַלְל שְׁהֵם יָמֵי דִין, אָבֵל אֵלִין תְּלַתָּא, זְמִינִין מְקַדְּשׁ, לְחֲדוּתָא לְכֻלָּא, לְאַשְׁתַּעֲשַׂעָא בְּהוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַבֵּל אֵלּוּ הַג' רַגְלִים הֵם מִזְמִנִים מֵהַחֲכֵמָה שְׁהִיא הַקּוּדֵשׁ הַעֲלִיּוֹן בְּכַדֵּי שִׁיחִיהָ בְּהֵם שְׂמֵחָה לְכוּלָּם וְשִׁישְׁתַּעֲשַׂעוּ עִם הַקַּב"ה שְׁהוּא הַת"ת שְׁהוּא קוּרָא אוֹתָם אֵל הַקּוּדֵשׁ הַעֲלִיּוֹן (רמ"ק), הִנְדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְזֵהוּ מִש"כ בַּפְּסוּק, (דְּבָרִים יב) וְשִׂמְחֶתֶם לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְכַתִּיב וְכֵן כְּתוּב עוֹד (דְּבָרִים כז) וְשִׂמְחֶתָּ לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִבְּאֵר עוֹד רַבִּי יְהוּדָה. בְּהָאֵי יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, אֲתִנְשִׂי כָּל צַעֲרָא וְכָל רוּגְזָא וְכָל דּוּחְקָא מִכָּל עֲלָמָא שְׂבֻזָּה הַיּוֹם שֶׁל שַׁבַּת נִשְׁכַּח כָּל הַצַּעַר וְהַכְּעַס וְהַדּוּחַק מִכָּל הָעוֹלָם וְיֵשׁ בָּהּ סְגוּלָה לְהַשְׂכִּיחַ אֶת הַצַּעַר יוֹתֵר מִשְׂאֵר הַמוֹעֲדִים, בְּגִין דְּאִיְהוּ יוֹמָא דְּהִילּוּלָא דְּמַלְכָּא, דְּנִשְׁמַתִּין אֲתוּסְפִין, בְּגוּוּנָא דְּעֲלָמָא דְּאֲתִי בְּגַלְל שְׁהַשַּׁבַּת הוּא הַיּוֹם שֶׁל שְׂמֵחָה הַמֶּלֶךְ בִּיחּוּד ז'ו"ן וְאֵז מִתּוֹסַפְתָּ נִשְׁמוֹת יִתִּירוֹת לְבַנֵּי הָאָדָם מִצַּד הַבִּינָה כְּדוּגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא שְׁהוּא יוֹם שְׂכוּלוֹ שַׁבַּת וְהוּא מִצַּד הַבִּינָה (רמ"ק).**

בשבת צריך לשמוח בתורה ולקדש על היין

אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב שְׂלַכְאוּרָה קִשָּׁה כִּי כְּתוּב בַּפְּסוּק (שְׂמוֹת כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ דְּהֵינּוּן שְׁהַקּוּדֵשׁ הוּא

הלימוד היומי

בַּחֲכֹמָה שֶׁהוּא סוּד הַשִּׁמּוֹן, וְתִגְיָנָן זָכְרָהוּ עַל הַיּוֹם, אֲמַאי עַל הַיּוֹם
 וּלְמַדְנֵנו שְׁצִרִיךְ לְזַכּוֹר אֶת הַשַּׁבָּת ע"י הַקִּידוּשׁ עַל הַיּוֹם [צז] וְקִשָּׁה לְמָה מְקַדְשִׁים עַל הַיּוֹם שֶׁהוּא
 בְּבִינָה וְלֹא עַל הַשִּׁמּוֹן שֶׁהוּא כִּנְגַד הַקּוֹדֵשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַחֲכֹמָה (רמ"ק). אֲמַר לֵיהּ,
 בְּגִין דִּי יוֹם הַדְּוֹתָא דְאֹרֵייתָא אֲמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה שְׁבַגְלָל שֶׁהֵינְךָ הוּא
 בַּחֲנִינְתָּ שְׁמַחַת תּוֹרָה דִּהֵינּוּ שֶׁהַשְּׁמַחָה בָּאָה מִצֵּד הַבִּינָה שֶׁמִּשָּׁם הֵינְךָ וְהַשַּׁבָּת וְהַתּוֹרָה הֵם עֵינֵי
 אֶחָד וְלִכְּן בַּשַּׁבָּת צִרִיךְ לְשַׁמּוֹחַ בַּתּוֹרָה [צח] וְלִכְּן מְקַדְשִׁים עַל יַיִן הַמְשַׁמַּח כִּנְגַד הַבִּינָה
 (רמ"ק), וַיֵּינָא דְאֹרֵייתָא, הַדְּוֹתָא הוּא דְכָלָא וְעוֹד טַעַם כִּי יֵינָה
 שֶׁל תּוֹרָה הִיא הַשְּׁמַחָה שֶׁל כּוֹלָם כִּי יֵשׁ בַּתּוֹרָה שְׁבַעִים פְּנִיִם כַּמִּנֵּן י"ן וּבֵאלוֹ הַשְּׁבַעִים פְּנִיִם
 מֵאִירִים הַזֹּאת שְׁכַל אֶחָד כְּלוּל מֵעֶשֶׂר וְשְׁמַחַת הַתּוֹרָה וְהַשַּׁבָּת צִרִיכִים לִהְיוֹת כְּלוּלִים מִכֹּל
 הַשְּׁבַעִים פְּנִיִם וְלִכְּן ע"י הַיּוֹם הַמְשַׁמַּח שֶׁמִּצֵּד הַבִּינָה נִכְלָל כֹּל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִם (רמ"ק). וְהָאִי
 יַיִן חֲדָי לְמַלְכָּא וְעוֹד טַעַם כִּי הֵינְךָ מְשַׁמַּח אֶת הַמֶּלֶךְ ז"א ע"י שֶׁפַע הַבִּינָה וְלִכְּן
 מְקַדְשִׁים אֶת הַשַּׁבָּת שֶׁהוּא סוּד ז"א בֵּינָן (רמ"ק), וְהָאִי יַיִן מְעַטְרָא לְמַלְכָּא
 בְּעַטְרוֹי וְעוֹד טַעַם כִּי הֵינְךָ מְעַטֵּר אֶת הַמֶּלֶךְ ז"א בְּעַטְרוֹת שֶׁמִּקְבֵּל בַּשַּׁבָּת מֵהַבִּינָה וְאֵפִילוּ

אור הרשב"י

ה' רוב שלום בניך, וזה הבנין שבונים אותו ע"י
 עסק התורה הוא נעשה בחלק עוה"ב, ולכן
 בשבת שהוא מעין עוה"ב כמ"ש חז"ל צריך
 להרבות בו בעסק התורה כי אז יצליחו בו יותר
 בבנין הרוחני, ולכן כתבו המקובלים ז"ל דגדול
 הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת אלה
 פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי
 החול.

[צז] כדאיתא בפסחים דף קו עמוד א' זכור את
 יום השבת לקדשו - וזכרהו על היין בכניסתו.
 אין לי אלא בלילה, ביום מנין - תלמוד לומר
 זכור את יום השבת.

[צח] וכתב הבן איש חי שנה שניה פרשת שמות
 שארז"ל לא נתנו שבתות לישראל אלא לעסוק
 בהם בתורה, והיינו כי ישראל יש בהם כח
 לבנות בנין רוחני ועליוני ע"י עסק התורה, ולכך
 נקראו בנאים וכמ"ש חז"ל ע"פ וכל בניך למודי

הלימוד היומי